

De voordelen van de Griekse crisis

Terwijl Griekenland en haar schuldeisers afkoersen op een definitief akkoord over het alweer derde steunpakket, slijpen parlementariërs in de verschillende EU-lidstaten de messen om zich hiertegen te verzetten. Ook in Nederland wordt er flink over en weer verwijten gemaakt en onze Premier heeft er een van zijn verkiezingsbeloften voor moeten verbreken.

Bij de laatste telling liep Nederland voor meer dan € 19 miljard Griekse risico's. Dat wil zeggen, als we geen cent terugkrijgen. Die € 19 miljard bestaat uit € 3,194 miljard rechtstreekse leningen, € 8,699 miljard aan garanties via het EFSF, € 5,647 miljard via het Target 2 programma en € 1,581 miljard via het obligatieopkoopprogramma.

Maar alles heeft zijn keerzijde. Zo heeft Nederland door de Griekse crisis kunnen profiteren van een extreem lage rente. Bij iedere deadline daalde de rente op o.a. de Nederlandse staatsleningen door de zogenaamde vlucht naar kwaliteit.

Bij het uitbreken van de Griekse crisis stond de rente op Nederlandse Staatleningen met een looptijd van 10 jaar op 3,6%. Dat is recentelijk op een haar na 0% geweest. Per saldo is het zo'n 3% lager. Soms daalde de rente met 0,3% op 1 dag als gevolg van een Grieks nieuwsfeit. Bijvoorbeeld toen Syriza de verkiezingen won of toen de Griekse regering haar referendum uitschreef. Er bestaat dus een direct verband tussen de crisis in Griekenland en onze rente.

Nederland leent zo'n € 90 miljard per jaar. Dat is deels omdat we nog steeds een overheidstekort hebben en deels omdat er leningen aflopen die vervangen moeten worden door nieuwe. Iedere procent dat de rente lager staat scheelt dat de Nederlandse schatkist, dus ons, € 900.000.000 per jaar. Hebben we het over een staatslening met een looptijd van 10 jaar dan scheelt het al gauw € 9 miljard over die tien jaar. En dan hebben we het nu over 3% lagere rente.

Inmiddels leent de Nederlandse staat geregeld geld met een negatieve rente. De staat krijgt 0,25% rente betaald om te lenen. De looptijd van deze leningen zijn doorgaans kortlopend zoals 3 maanden. In 2001 en 2008 was deze rente zo'n 5% hoger.

Al met al levert de Griekse crisis ons, ondanks alle kredieten aan het noodlijdende land, geld op. Volgens een recent rapport van de Leibniz-Institut für Wirtschaftsforschung Halle (IWH) in Duitsland heeft Duitsland zich sinds het uitbreken van de Griekse crisis € 100 miljard aan rente bespaart. Mocht Griekenland geen stuiver terugbetalen, dan blijven ook de Duitsers niet met een tekort achter.

De rente was al aan het dalen door het uitbreken van de financiële crisis in 2007, dus per saldo is het voordeel voor de staat van alle crises samen aanmerkelijk meer. Het is jammer dat de

overheden in het algemeen er niet in slagen om dit enorme rente voordeel te benutten door het begrotingstekort weg te werken.

De staat als zodanig vaart er wel bij, evenals hypotheeknemers en kredietnemers maar met name de spaarders en de pensioenfondsen betalen het gelag.